

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**АНГЛОМОВНЕ НАВЧАННЯ В ХНМУ:
СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали
ІІ навчально-методичної конференції**

м. Харків, 31 січня 2018 року

Харків
ХНМУ
2018

Сирова Г.О., Козуб С.М., Петюніна В.М., Левашова О.Л. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ТА БІООРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ХНМУ	112
Сирова Г.О., Левашова О.Л., Тішакова Т.С., Козуб С.М. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ПЕРШОКУРСНИКІВ-ІНОЗЕМЦІВ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ТА БІООРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ХНМУ	114
Сирова Г.О., Тішакова Т.С., Левашов О.Л., Савельєва О.В. ПРОЗОРИЙ ПРОЦЕС ОБ'ЄКТИВНОГО ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ТА БІООРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ХНМУ	117
Сінайко В.М., Коровіна Л.Д. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ АНГЛОМОВНИХ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ "ПСИХІАТРІЯ ТА НАРКОЛОГІЯ"	119
Старкова І.В., Каліновська О.І., Парашук В.Ю., Меліхова Т.В. СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ З АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ В АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ - КРОК ДО КРАЩОГО ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ	121
Степаненко А.Ю., Карамішев В.Д., Панасенко В.О., Деева Т.В., Верещакіна В.В. ЗНАЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКЦІЙ З ГІСТОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ	122
Стрельнікова І.М. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ПСИХІАТРІЇ, НАРКОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ З УРАХУВАННЯМ ЇХНІХ ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ	123
Сушецька А.С., Лукавенко О.Г. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ	126
Тарлева А.В. ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ УРОКУ В МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	128
Товажнянська О.Л., Некрасова Н.О., Каук О.І., Марковська О.В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ	129
Томілін В.Г., Дюдіна І.Л., Перешивайлова І.О. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	130
Фоміна Л.В., Кулікова І.І. ГУМАНІТАРНА СПРЯМОВАНІСТЬ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ	132
Фролова Т.В., Терещенкова І.І., Стенкова Н.Ф., Сіняєва І.Р. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ УСПІШНОСТІ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ПРОПЕДЕВТИКА ПЕДІАТРІЇ"	134

ЗНАЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКЦІЙ З ГІСТОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ

Степаненко А.Ю., Карамишев В.Д., Панасенко В.О.,
Деева Т.В., Верещакіна В.В.

Традиційно лекції були, залишаються та будуть однією з найбільш потрібних форм викладання у вищій школі. Виходячи з класичної концепції педагогіки про рівні засвоєння знань, лекція забезпечує їх засвоєння на першому рівні.

На перший погляд, може здатися, що з трьох існуючих рівнів засвоєння знань, це досить скромна роль, особливо, якщо лекцію читає академік чи професор з великим стажем педагогічної роботи.

У цьому випадку слід пам'ятати, що головне не те, хто і що читає, а те, що лекційний матеріал для студентів є новим і в більшості випадків незнайомим. Іншими словами, студенти зустрічаються з інформацією в перший раз. Саме цю обставину лектори повинні враховувати в першу чергу.

Крім того, необхідно пам'ятати, що саме лекція забезпечує сприйняття базової інформації, украй необхідної для засвоєння більш високого рівня знань. Практично результати наступних рівнів максимально залежать від першого рівня і визначаються ним.

Це особливо важливо при роботі зі студентами в умовах мовного бар'єру, бо на першому рівні засвоєння знань формуються основні визначення, поняття й логічні взаємозв'язки між навчальними елементами. Головне завдання лектора – звернути увагу студентів на існування, місце і взаємозв'язки базових навчальних елементів досліджуваної теми.

Викладання гістології більшою мірою, ніж інших дисциплін, залежить від цієї парадигми. Перший рівень засвоєння знань на кафедрі гістології, на відміну від інших кафедр, у кожному навчальному елементі має два аспекти: вербальний аспект і візуальний образ вербального аспекту. В умовах викладання рідною мовою, засвоєння навчальних елементів компенсується за рахунок попередніх умовних зв'язків. В умовах мовного бар'єру цих зв'язків значно менше, аспекти потрібно розпізнати, встановити відповідність і об'єднати в єдиний образ. З цих позицій гістологічний препарат не можна сприймати як просту картинку.

Гістологічний препарат – це візуально-логічний образ структур, які пройшли мільйони років еволюції. Студент повинен не просто знати назву структури, він повинен бути підготовлений до сприйняття цього образу і об'єктивно виражати властивості образу у своїй відповіді.

На жаль, при уніфікованій оцінці якості викладання і результатів навчання ці питання не беруть до уваги. Значна інтенсивність і обсяг навчального навантаження, а також сучасні технічні засоби викладання змушують викладачів постійно вдосконалювати організацію навчального процесу. У зв'язку з цим виникає проблема, яка потребує змін в організації навчального процесу на кафедрі. Розклад занять бажано складати на основі лекційних фреймів. Фрейм – спосіб подання знань, що являє собою схему дій в реальній ситуації (Minsky, Marvin, 1974). Лекційний фрейм на кафедрі гістології включає лекцію – 2 год, колоквіум – 2 год і власне практичне заняття – 2 год. Лекція передує колоквіуму, а за ним іде практичне заняття. Кожен фрейм може бути монотематичним або включати одразу кілька тем. Головна перевага фрейму

полягає в тому, що лекційний фрейм здатний реально забезпечити горизонтальну і вертикальну інтеграцію викладання.

Така структура навчального плану переводить лекцію з першого на третій рівень засвоєння знань. Іншими словами, такий підхід до організації навчального процесу значно покращує якість викладання і рівень знань студентів. Слід зазначити ще один спосіб підвищення якості викладання, який ґрунтується на загальноприйнятій думці про мотивацію студентів. У викладачів усього світу немає сумнівів у слушності цього твердження, проте багато хто забуває, що студенти повинні бути не просто мотивованими, а адекватно мотивованими. Адекватна мотивація повинна бути зрозуміла студентам і такою, що базується виключно на цінності знань, а не на залякуванні студентів іспитами, комп'ютерними тестами та іншими способами контролю знань.

Як додаткові методи, що сприяють підвищенню якості викладання, можна запропонувати електронну реєстрацію відвідування лекцій за реєстраційними картками студентів і селективне оцінювання по ходу лекції. Селективне оцінювання можна проводити як усно, так і письмово за допомогою MCQ-тестів.

На заключній лекції доцільно проводити лекційний кредит, який складають студенти, що мають пропуски лекцій. Форми проведення лекційного кредиту вибираються за рішенням завідувача кафедри.

Висновки:

1. Адекватні зміни в організації лекційного курсу здатні суттєво підвищити рівень засвоєння знань на лекції.

2. Викладання на кафедрі гістології має суттєві особливості, які обумовлені тим, що кожен навчальний елемент має два аспекти: вербальний аспект і візуальний образ вербального аспекту.

3. Розклад занять на кафедрі доцільно організувати на основі лекційних фреймів.

4. Мотивація студентів на лекції повинна мати адекватний характер.

5. На лекціях доцільно ввести електронну реєстрацію, селективне оцінювання та лекційний кредит.

Література:

1. Minsky M.A framework for representing knowledge. [MIT-AI Laboratory Memo. 306. June, 1974] / M.A. Minsky // MIT Media Lab: [сайт]. URL. : <http://web.media.mit.edu/~minsky/papers/Frames/frames.html>.

2. Карпов В.Э. Фреймы. Пролог [Электронный ресурс] / В.Э. Карпов // Электронная книга (версия от 19.05 2017). – Режим доступа: <http://rema44.ru/resurs/study/ai/present/L05-02-frame.pdf>, свободный.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ПСИХІАТРІЇ, НАРКОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ З УРАХУВАННЯМ ЇХНІХ ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ

Стрельнікова І.М.

В умовах сучасного реформування системи вищої освіти в Україні, підвищуються критерії оцінки якості медичної освіти. Прагнення до підготовки конкурентоспроможних лікарів у сучасному світовому освітньому